

202^{II}

Dejboke II
Ehsp. i Sydostgrönlan 1932
E. Kvar

Olaf Norli, Universitetsgaten 24.

*) Han traff i sundet innfor Mivak dansk-
skeskjæitun „Dagmar“.

Lørdag 11. september

Vær: Vest, lette-fisk, klart.

Horn drog idag fms. med Rudi til Mivak
og sundet der. *)

Jeg hentet en topp ved brøst og tok et
par panorambilleder av farvannet her inne.

Om mid. gikk jeg med skuta først en
tur innover det lukkede farvann her, Vest
havna og siden en tur inn til Pilerbit.
for å se på leistasjonn der. Tok loddstutt
her og der — se omstændige fortegnelse.
Likewise fotografier — do. Frammes var
med oss. Tilankens igjen på samme
sted kl. 2030.

Radiotelegrafisten meddelte idag fms.
at han hadde opsnappet at „Staining“
først idag går fra Hindenøffjorden til Dan-
mark (eller Island).

Sinne opsnappet han korresponden-
sullen Angmagalik og en engelsk trawler
om en amerikansk flyvemaskine i nød.

Rekognosering

1. 15 m leire (ankerplass). 150 m. fra hv. land
  2. 86 m " (midt på leiren) 4-600 m. fra
  3. 17 m " i sundet, høyde 150-230 sydg mot
  4. 10 m " på det nordste
  5. 48 m sand på Storbayen
  6. 23 m fjell i sundet inn til Sørhamna
  7. 28 m leire på Sørhamna. Isfri hamn
  8. 36 m " på Nordhamna
  9. 98 m " i inngåpet; foto mot huset
  10. 750 m nys land mellom og midt i fjord mellom fjordene
  11. 98 m leire ved Pilerkjet, 400 m fra land
- (huset ligger på en bank, strandflate, ca. 10-12 m. over havet) (2 fotos)

⊗ herfra er tatt 2 panoramaser. 1 WNW over af

1 SSW over.

Ved 9 er tatt 1 alm. foto mot huset

litt lenger ute er tatt 1 mot de to brakk på den annen side av fjorden.

2 fotos mot huset i Pilerkjet

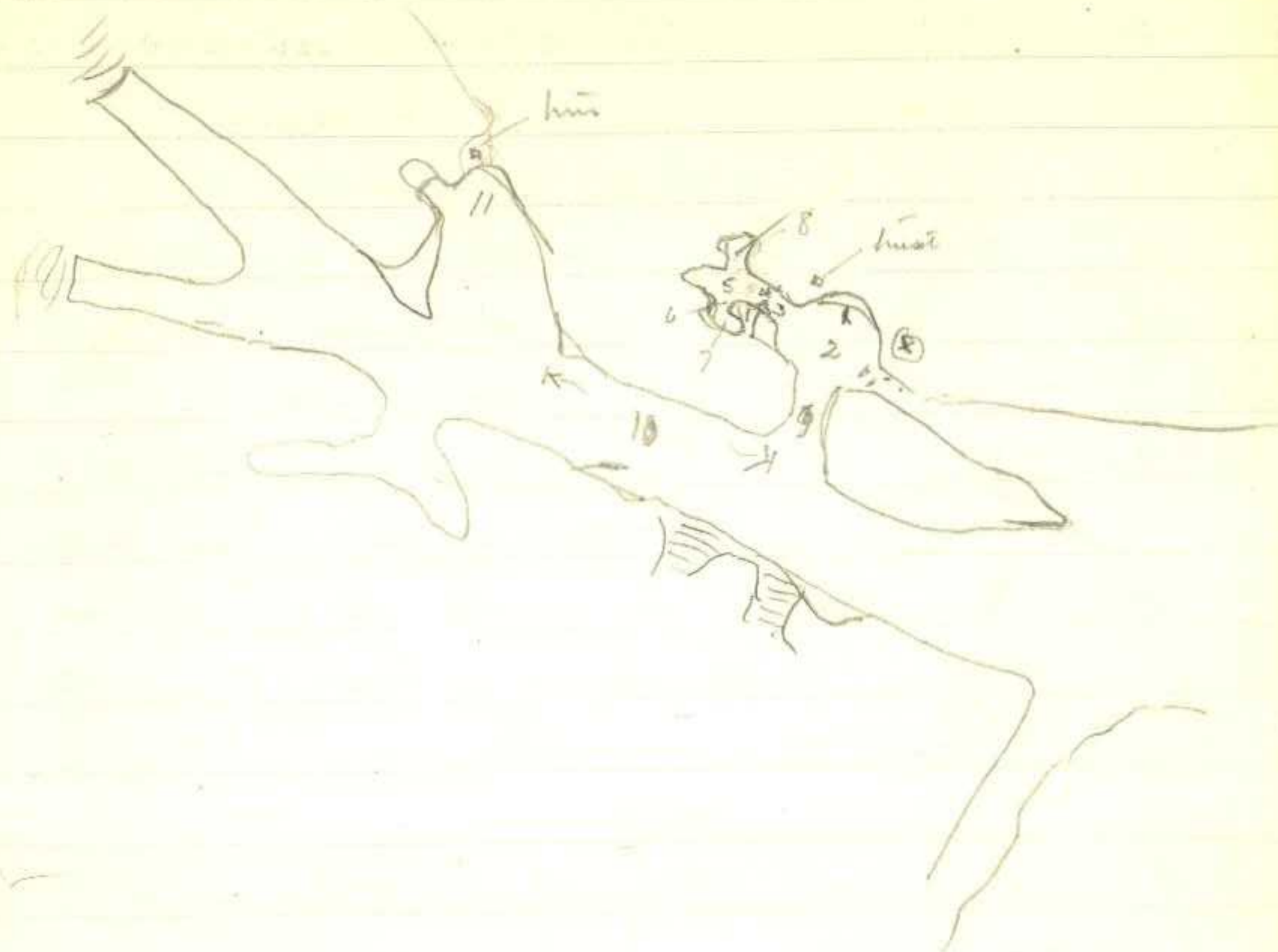
2 kveldsbilleder, 1 mot indre Mmanak

1 mot Griffenfeltssund, begge tatt ulfor inngåpet

1 panorama mot indre Mmanak, tatt midt i ved sundet inn til Pilerkjet.

i Mmanakfjorden

helt land.

K 7 alm. fot.

K 8 alm. fot.

11

Med denne flyvemaskine skal det hænges
stik, sammene: I henv. til pressen igår befandt
en amer. "flyvefamilie" sig i Julianehåb
for derpå at fly via Angmagssalik til
Europa. Den skulde starte fra J. idag
morges. Nu later det til at en engelsk
trawler udenfor Angmagssalik har op-
fanget meddelelse fra flyvemaskinen om
at den har måttet nødlande på $38^{\circ}58'$ og
 $65^{\circ}28'$ under kysten ved Sermitik. Der skal
være 8 mennesker ombord, hvoraf kone og to
døtre. Efter ev. landing er intet hørt. Traw-
leren havde idag med 18 tråde vært på det
opgivne sted og intet set. Den melder
masser isfjeld og kvættismark.

57

*) Hutchinson

Mandag 12. september

Vær; SW frisk, klart senere overtykt.

Var om frak. en tur med motorbåt - Horn

Rendi og jeg - til turist innu i dalen østover
(dalen som går op fra Nordhamna, med ca.
1½ miles overgang til Pilerkitt).

Tok en breddebestemmelse ved @ turistig

horizont. Den gav hovedstasjonens bredde til
63° 2' 27".

Ombyrdføring av stein til ballast.

Herav angår den såvnedde flyvemaskine

er situasjonen nu slik: En dansk flyvema-
skine *) startet i morges fra fjøliane hæl. Den
er kl. 1300 ankommet Finnsku for tåke.

3 engelske trawlerer deltar i eftersøkningsen
de heter: Stan og vidton, Mount Air og Karl Talbot

En engelsk mann, Campbell *) som ligger med
en eksp. i Angmagalik er gått derfra
med motorbåt på leting.

Senere på dagen hører vi at den dan-
ske maskine blev liggende natten over i Finnsku

*) Er det "Stamings"? Og er i tilf. Staming
tilbake i fjernehøys?

*) Chapman

Det danske opsynsskib Sverdfisken lader også til å være kommet til, det ligger vistnok ved Kap Mosting.

Værforholdene er merkkelige her på kysten for tiden. Ved Angmagssalik er der stille og klart, ved Kap Mosting sendes for meldes storm fra nord^(*). Her i Umanak har vi laker sky og overskyet som eftervært synes å tykene til til sne.

Kl. 2100 har vi oppfanget følgende korrespondence mellem trawlerne og Sverdfisken: Deres siste ligger i posisjon 63° 21' og 41° 32' (Fimsten^(*)) Er vel da gått inn enten for storm eller a.k.t. flyvemaskinen. De tre trawlerne har vistnok startet fra Kap Dan og går i nw²w (miser?) på linje med 7 n.m. avstand, Star of Victory ryttet, posisjon oppis ikveld til 65° 20' og 38° 20'.

x) med snekane

x) Angmagssalik

Frídaq 13. september.

Vær: Øverstøyet; stor dønning, liten NW kuling.

Letter kl. 0700. Pindri og Framnes var ombord og sa farvel. Styrtet ut Vogtshavna og Umanakfjorden meget skuttetvis. De par siste netten har det vært bra nattefrøst.

Kl. 0830 muddelte radiotelegrafisten at den amerikanske flyvemaskinen var fundet i trawlerne, sandsynligvis igårkveld.

Utgår Umanakfjorden og nordover møtte vi stor motværd og fiske NO, vel efterdønninger av gårde-gjens kuling nordover. Det var egentlig om hensikten å gå til Trollbotn for å hente til årtale å hente 70 tonner laks. Imidlertid fik vi nettopp om beskjed fra Finnstén om at de ingen laks har. (Sånn bragte vi på det rene at dette skyldtes mangel på tiltak hos de fire karene i Trollbotn mer enn mangel på "ordentlige" redskaper) - Vi går derfor isteden til Finnstén.

Fik også derfra radio om at den

den danske flyvemaskinen var startet derfra for
Juliane halv. Kl. 1233 passerte den oss i ca.
1000 m. hds.

Vi ankrer i Finstun kl. 1635. Trøskam, Knoph, F. Duvold og Jensen var der. Det blev straks stor palaver i anledn. "The flying family" (Hut. Chinson) samt meddelelsen i radiopressen om at den var havnet i Finstun. Denne mystifikasjon skyldes at telegrafisten her har vært for rotet i sin meddelelse til Jan Mayen. Han har telegraferet noe slikt som at de svenske flyver er reddet og de danske flyver ankommet Finstun og blir der natten over. Derav sandsynligvis misforståelsen. De danske flyver hadde blitt vel mottatt, var ferske kam, drakk sig smytt på "sats" og sovnet i fangstfolkernes køer, mens disse sjøl kravet sig på dørken. Det var "Stainings" maskin. Den var ferdig med sydøstkysten og skulde nu ta fatt på vestkysten. De hadde 110 flyretimer, fortalte de. Viste flyverne-

ten her og berettet adskillig om landets og fjordens beskaffenhet. Bl. a fortalte de at Kagsortokfjorden ikke ender i breen, som på kartet, men fortsetter helt til innfor Agra fjorden. Flyveren var prolosten Rasmussen danske marinn.

Her var adskillige isfjell ute i fjorden idag, for en måned siden fantes her ingen.

Jeg la merke til at danskene har gjort sig særlig innak med kartlegningen av Skjold-ingen distriktet. Det "gjer" av stasjonsflagg, ^{3 rader} til og med på temmelig høie toppar, f. eks. høiest på Hestmandøy, og på høiest av halvøya sydost for Finstun.

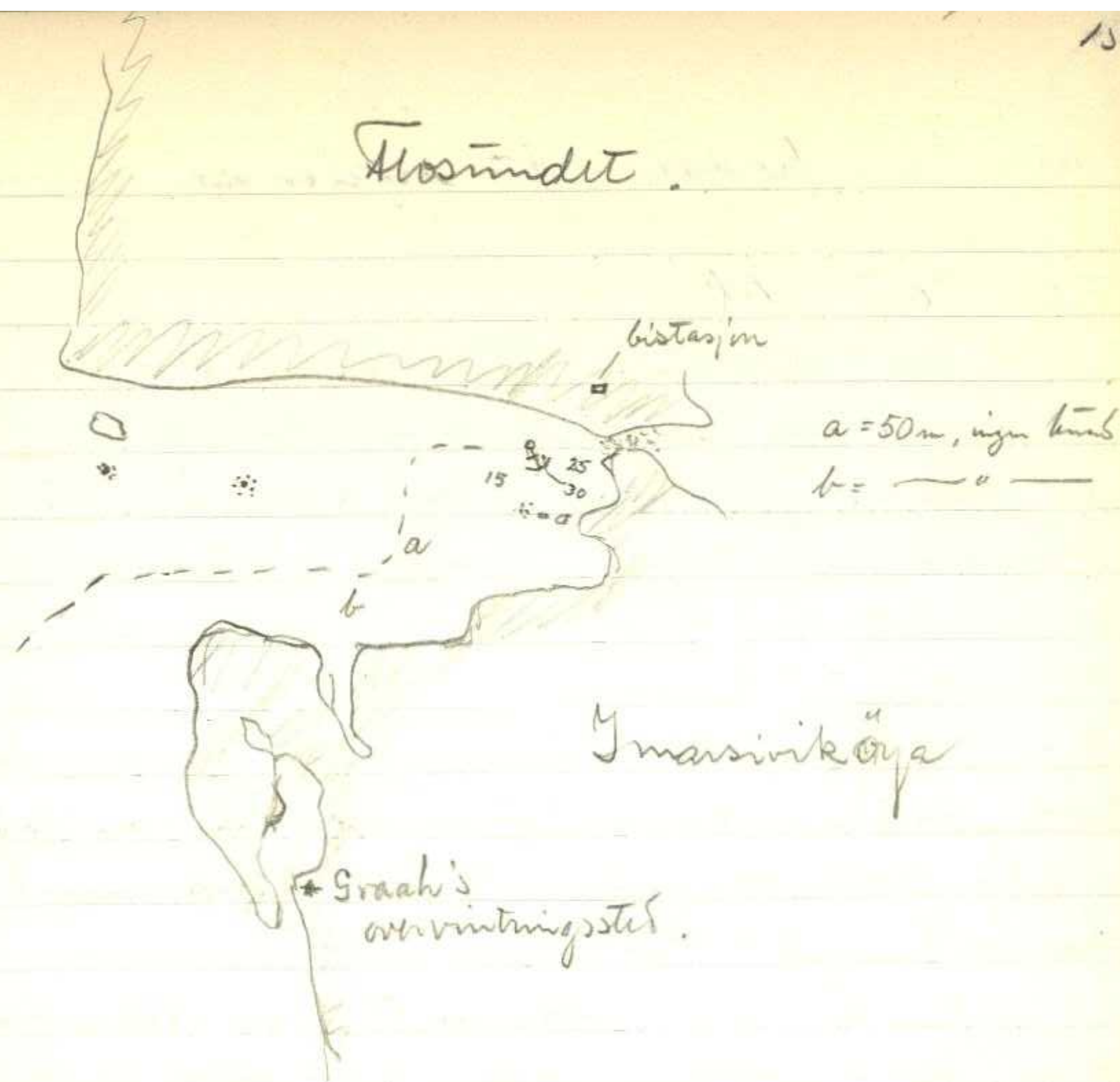
Onsdag 14. september.

Lettskyet, Østlig lakev, loinde.

Om fms. tok jeg med Horn og F. Devold en tur over til Flosindet, som jeg hadde festet mig ved som bra ankerplass. Jeg hadde jo også for 1 måned siden sett "støvning" til ankens derinne.

Det viste sig også å klaffe. Devold berettet at han ikke minnet å ha sett isfjell av betydning der inne, men i skip vinn kjente der nok ganske adskillig småis.

Inne mot det overflødde sønd hvor fangstfolkene har en bistasjon på nordsiden tok jeg endel loddehund, de gav fra 15 - 36 m.; grunden syntes å være fjell med leire mellom. Se skissen. Jeg skulde tro at Flosindet er den beste ankerplass i den ytre del av Skjaldingendistriktet*. Plass for opplag er her ev. nok av. Devold opplyste

* Vel beskyttet mot dønning og sjø og de fleste gennem-
rende vindretninger.

at han hadde vært inne på denne tanke å flytte hele Finnskøen over hit til Flømsundet.

Besøkte siden Graabos overvintningsplass. 20-15 m. høyt rent innløp og ganske pen bay, men havet står jo på. Dan-sker o.a. har nok rimeligt adskillig her, ser det ut til; men ellers er ruinene velbevarte og interessante.

På tilbaketuren gikk vi og snuste etter et underarnsskjar som F. Devold mente skulde ligge midt i farledet inn fjorden omkr. Truss av nordligste Langholmen på sydsiden. Vi så ikke noe tegn hertil, (det var stort lavvann) men derimot merket vi oss en tus ca 2-3 kbl. utfor nordvest av Finnskøen halvveis utenfor de to holmen av land. Devold kom da til at han hadde tatt feil m.h.t. den forstuvete "fju" og denne; i at det var en og samme historie. Dette er sikkert så.

Vi har idag fylt fuskvann og gjort sjøkart.

NB! Isfjellmengden i de sydligste fjæren kanta nordpå, hvor mest vintrens. Og hvad den kan utledes.

Torsdag 15. September.

Vær: Klart, Stille.

Kl. 0700 lettet og styrtet ud fra Heinn-
hamna ut i fjorden, mellem trabærns odde
og holmanna og op Nordfjorden. Devold og Jensen
medfulgte. K

Vi mærket at der er bra domning
i sjøen, da vi rimdet odden.

Kl. 1145 stoppet utfor Myrodden
(nordborinnur) hvor var iland. Her fotograferte
Det aparte ved denne boligruin var dens
størrelse, dens mange rum, at den hadde
ingang^{også} fra sjøen og at den lå slik til at
den ikke hadde utsyn til fjorden. Knut Ras-
mussen uttaler at han aldrig har sett noen-
lignende Eskimoruin, en kapacitet på nord-
borinnur hevder at han aldrig har sett en
nordborinnur med dette utseende. Der skal
imidlertid bare være funnet eskimorudskap,
og noen beitesmark kan det ikke sies å
ha vært videre at i nærheten. Korson er

så later ialfald danskene til å gjøre ~~en~~
 undersøkelse av denne ruin og dette sted. De
 har gravet og rotet der noe helt fantastisk-
 lig, endvænt røbb og stubb, bygget en
 stor og solid vande med hvitidelig messing-
 skiltet nagle til topstenen*. I nærheten
 har de reist et mindre minnesmerke,
 hvor hele sølvarnitten på et kassebord er
 fredet for det danske nasjonalmuseum
 ved Knud Rasmussen.

På turen gjennom Idafjorden blev
 jeg gjort oppmerksom på at der finnes en
 undersjøisk mygg, luo, næsten midtfjords
 utløp nisset på nordiden utløp (østløp)
 Morenisset. Så man skulde altså holde
 sig til sønden halvdel av fjorden her.

F. Devold berettet under samtale om
 bræens fremsigsfart at Sminderbræen, som
 de kan følge fra Trollbotuhuset må ha
 en svært fart - han fremholder 2 km. på
 1½ min. idet han dømmer efter den tid
 det tar bræen å skyte^{x)} tross over Svøfjorden

*) Horn har vist de forskjellige tekstene.

x) sig og sitt arfall

Det får nu stå ved sitt værd. Sikkest er
det nu at bræm er stiel og yttrest for-
revet og ranser småis fra sig i et
vekk.

Var i end. en tur med knopst uter
med Drinderbræm for at ta noen andrebilleder
av samme. P. g. a. utende var det mind-
terst vanskelig at komme i riktig posisjon
og avstand. Tok dog noen photos, hvortil
Horn har fått data.

De øvrige ombord har drevet en meget
luktativ laks-ørretfangst opp i vannet
i dalen i end. Det er ferskvannsfisk, svar
røttüket rør 2-4 kg. pr. stk. til at ta med
hvilkesomhelst redskaper, selv hendene.

Månestem, stille, stjernetrakt og nordlys
i kveld - siste kveld på Grønland. I disse
omgivelser, med ^{de} 1-2000 m. strybratte fjell kloss
nær på oss med brækappene lysende mot natt-
himlen gir det et syn og en stemning som
snart vil glemmes.

Freitag 16. September.

Vær: klart, Østlig svak, temmelig smul sjø.

Kl. 0620 lettet. Fangstfolkene kom ombord, le-
nerte brever og sa farvel. - Styrtet ut Sjøfjorden
Kl. 1230 styrtet inn i munningen av en ikke
kartlagt fjord - Kobbefjorden - på Skjoldvingen, ant-
tvers overfor retr. nord, av Caroline Amalies havn
Denne fjordarm kan vel være ca. $\frac{1}{2}$ km. bred
og stikker sig først ut nordover en 5-6 m. mil
og bøier så temmelig skarpt av ~~nord~~ over.

Kobbefjorden

I munningen ligger en ø.
Mellom denne og østre
land er det grunnit op-
mot land. Horn var
iland her.

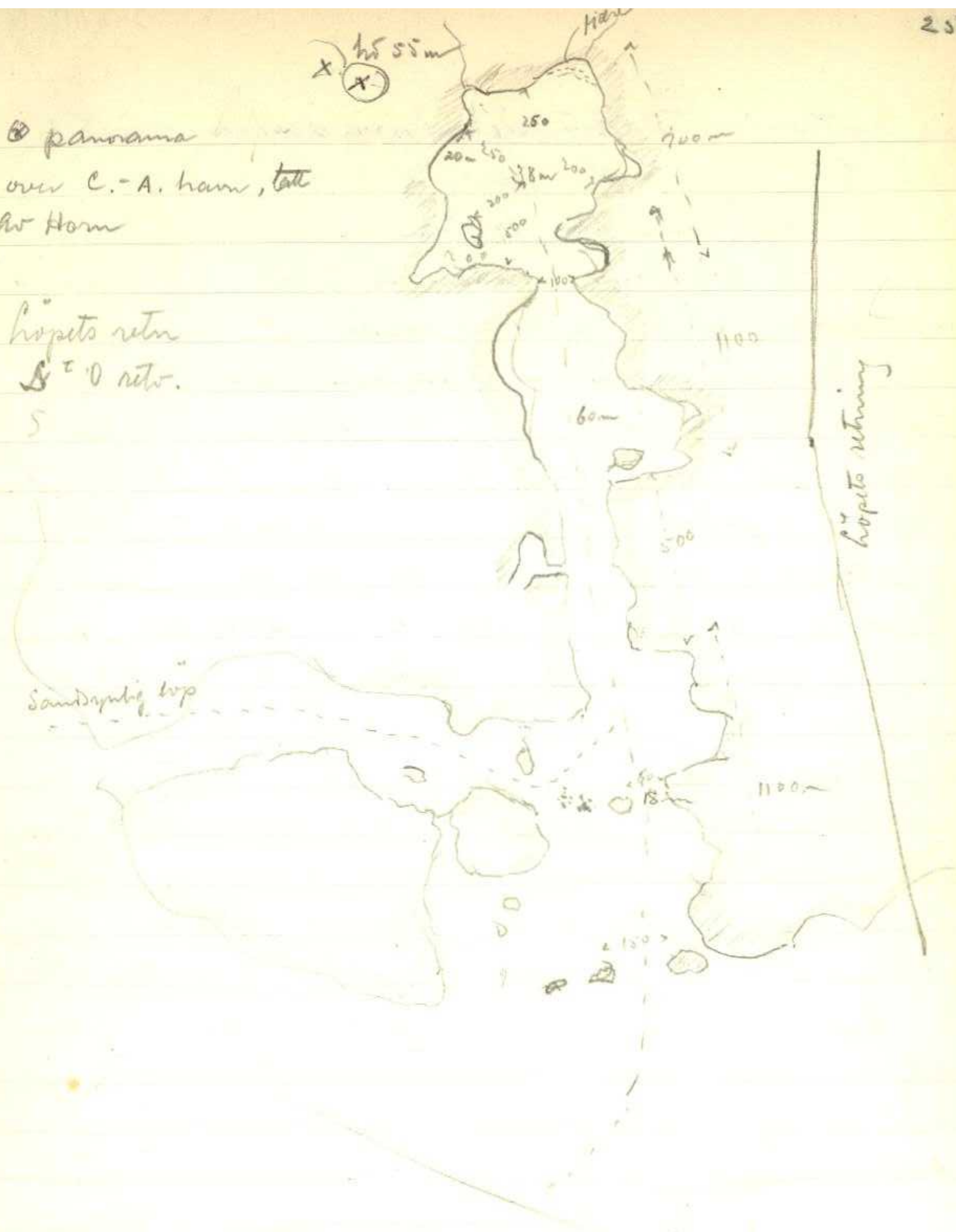
Styrtet deretter tvers
over Sjøfjorden
og inn Caroline

Amalies havn. Her er for det første å
merke at denne havn ikke ligger der
den er avlagt på kartet, men lenger ute

⊙ panorama
over C.-A. havn, tatt
av Horn

høpets retr
S^t O retr.
5

Sandsynlig løp

i fjorden. På det sted hvor den er anført på kartet går der inn en fjordarm til en isbre som stenger fjorden et. Smådet. Se feiltagelsen i bok nr. 1. side 32. Vi gikk dengang den riktige C.-M.'s havn forbi.

Ellers skulde innløpet til havnen være nok så lett å ta ut fra Sørfjorden. Landet på sydsiden av Sørfjorden ligger sig her, og inn i havnen fortar sig det som mørke krumpeler i svake stigning over hinannen innover fra bratte småholmer ytterst. (Mye lyst landskap og farvann omkring Bergensleden) Kommer man inn Sørfjorden fra havet og holder sig i sønden del av fjorden gjer man best i å holde inn til, man er tvers av disse bratte småholmer i vestenden av ø-kleppen utfor havne-inløpet. Man har da rimsyn langt innover løpet som følger neste land, som vist på omstændige skisse. Der er formodentlig et østlige løp også, men dette har vi ikke undersøkt eller gått. Hold så midtvaters innover til inderste poll som er en ideel havn og liggeplass.

De forskjellige geo- og hydrografiske data er antydte på skissen. Udmærket ankerbunn, leire. To småkvikker men p.t. lite vann. Like så p.t. ganske isfritt. En fjere finnes, ellers dypt klors i land (20m), iallfall på østsiden.

Kl. 1340 styrtet ut fra havnen samme vei og ut Sørfjorden.

Kl. 1600 tvers av Kap Juell (i retv. nord) hvor satte laggen, vis. 0. Kurs retv $N 86^{\circ} O$.

9 m. m. herfra tok vi 2 panoramabilder av kysten fra Kap Møsting i nord til Narsisak i Tringmiamint.

En skjøn dag og kvell til å reise fra Gvönlund på. Solstrim avlöses av ^{full} måne; nesten stille, rolig dønning, høit baromet.

Fra Kap Møsting og Sydover
 sett fra sjøen med

Kap Moltke
 Kap Møsting

mot Skjoldringen distriktet.
 Kap Fjell i retv. vest, ca. 14 m. n. av.

Lördag 17. september

Var: Fnd: overskyet, ostlig lakur. Bar. 772

Vi har holdt 6 km. siden igår.

Ernne på 100ⁿ m. ser vi Grönlands fjellkyst.

Ca. kl. 1000 mistet vi konturen avryne.

En fnd. obs. ved 0 og en do. middagshøite gav det forberensende resultat at vi var satt 12,5 m. m. underen og formodentlig en ca. 30. m. m. - søvstovne. Det første kom tildels skyldes at det har forandret sig, tildels strøm - det annet site likkende strømmen. Dette tyder på at den her sætter ant. lodrett inn på kysten med mer enn 1 m. m. s. fart.

Ikke observasjonsvar om end.

For nøiere opplysninger vedr. navigasjon hjemover, se observasjonsprotokollen og kartet.

Kursen sættes $\frac{3}{4}$ str. sydligere.

*) Efter toppen - senere viste det sig at strømmen hadde sett os ca. 30 m. mil tilbake.

Søndag 18. september.

Vær: SW, svak - let skyet, smult. Bar 772
 Kombinasjon av frk. stedlige og sør.
 kvide ved $\odot$ satte os en 16-17 m. mil vest-
 enfor bestikket. Strømmen er altså ennå me-
 get kraftig, enn i avtagende. Bredden holder
 vi pent.

Stadige observasjoner.

Det synes nu på det rene at den gjenstig-
 ste reiserute til sydostgrønlands går nordenom
 Island. Man nyter for det første godt av strøm-
 men rundt Islands nordkyst, og drifter kraftig
 medström fra Island ned efter Danmarks-
 strødet.

Skal man den ovennævnte vei - hjem
 til Norge må det bestemt forrådes å ta
 veien nordenom Island - hvis ikke ekspansjonelle
 veisituasjoner skulde utferdiggjøre det. Det
 er sannsynlig at en alm. seilfangstskute
 vilde komme til å stampe lenge for

å komme rundt Kap Nord. $\frac{2}{3}$ av veien dit vilde man bakke med hard motström. Og blåser det så endel med sjö fra NO, hvilket jo er den fremherskende vindretning på dette farvann blir det på stedet marsj.

Efter min opfatning bör man, f. eks. fra Skjoldringen, holde 50 over (ret) en 150, kanskje 200 m. om. før man legger kursen under Islands sydlyst (Dyrhólaey) for passering på landkjenningstid hvis været er bra. Den fremherskende vindretning på denne steking er derhos SW - west.

Under Island bör man erindre at stormen ^{kan} gi meget merkbar bestikful rim mot land på stekingen SW av Reykjanes til Dyrhólaey.

Mandag 19. september

Vær: Lit skyet, SW, lakur, fúskvænda mot kullu.

Steddige observasjoner.

Vi er nu ute av motstrømmen og
aker østover med 6 knops fart uten uregelmessighet.

Lot lodde-maskinen idag skibmanes
for anlevering.

Frnsdag 20. september

Vär: SW laker, lit skyt g skyt om
funt. Ut på umb. tilfrisknaden med sjö
g vind med samtidig överkyning.

Stadige abscessjoner så länge st.
varit vänta.

Kl. 1200 påv. plars: 45 m. om.
ret. av Rytkjans.

Onsdag 21. september.

Vær: fml: WSW deinde til WNW latter,
overkyet, noe regn.
Emn.

Kl. 0800 bestikkets påv. plass $62^{\circ} 35'$
og $18^{\circ} 35'$: ca. 50 m. m. setr S^{to} av Dyr-
holoen, Islans sydligste punkt (Portland).

Torsdag 22. September.

Nær: Overstytt, NO liden kuling, temmelig stor sjö og skingring.

Kurs sattes igår midd. på nord-pynte av Færøene.

Umiddelbart gav mine observasjoner idag at vi står hele 50 m. mil sønner for bestikkat, og ca 15 for dæmt vest. Hvis den denne feil er kommet istand har jeg ikke kommet undersøker med. Skulder nærmest tro at de i lengre tid har vært styrt feil kurs.

Tok opp kursen $1\frac{3}{4}$ stik nordhagen.

Freitag 23. September

Vær: Skyet opholdsvar, arktisk No
bris, om end. bærer SW.

Ved observationer har jeg konstateret at vi nu avancerer i rigtig
kurs. Den peger lige sønnenom
Myggenes på Færøerne.

Kl. 1330 land i sikte. Viste sig
som ventet å være Myggenes lige om
f. b. bane.

Kl. 1745 på fyrt på Myggenes.
Allerede kl. 1330 satte vi kurs for å gå nord-
denom øgruppen. Det hadde ellers vært
meningen å gå mellom øene og muligens
innom Thorshavn hvis vi var kom-
met under land tidligere på dagen.

Lördag 23. september

Nat: Forgangen nat har vi hatt SW
frisk med regntykket, opklarende på morgun.
Om end. onslag til NO som stod laber,
men med kvellingen skende Nlig og friskende
til stor kuling.

Svingen nordom Færøene blev i stør-
ste laget p.g.a. dis-vert. Fikk en mid-
dagsbrudde. Færøene hadde vi isikte
til utpå end.

Vi avancerer temmelig smått
mot kulingen.

Radioforbindelse med Aalund.

48
Søndag 25. september.

Vær: NO-külingen står like stiv.

Omskyt og skyt aholdbar.

Det kaecker temmelig smalt
men det går da forover. Kan ligge
op temmelig med seilene satt; det hjæl-
per en god del mot skingringen.

Modtøftig absensjensvær.

"Herle-Mann" vaker som en masse
slik trimmet som den om er med vand-
og noe striballast.

Mandag 26. september.

Vær: Allerede i går kveld begynte NO å
gå sig og har løst mat så dagen
begynte med svak NO, lit skyt.

Somre på dagen NW økende til frisk
på kvelden; regnbyger innimellom.

Observasjonene viser at vi avan-
cerer sent innover mot Kysten.

Kl. 1900 står vi ant. 60 m. n. av
Rindö.

Kl. 2300 fikk vi se glimten fra
Linné's fyr, ca. 2 str. på et. 6. bånge.
Satte kurs for å gå inn ved
Rindö fyr.

Tirsdag 27. september

Vær: Skyt m. regnbyger, SW faldt. mot
natten SW storm og regn.

Det viste sig da vi passerte Rindö
fyr at kurs og bestikk siden Farøene
stunte på det nøieste.

Styrt inn Brøisundet og la til
Skatefløtkaien i Aalesund kl. 0900. - 10 døgn
19 $\frac{2}{3}$ timer efter avgangen fra Caroline Amalies
havn på Grønland.

Gikk igang med pakning og forbe-
redelse til hjemreisen til Oslo.

Onsdag 28. september

Var: SW kinting med regnbyger.

Bliv færdig med pakning af ekspedisjon av godset og tok rutebil til Vestnes kl. 1415, efter å ha sagt farvel til folkene på "Veste Mari".

